Prognoza za pandemiju: Što nas očekuje iduće godine?

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Srijeda, 01 Prosinac 2021 07:30
Objavljeno: Srijeda, 01 Prosinac 2021 07:30

Pandemija covida-19 mogla bi iduće godine početi popuštati i postupno se pretvoriti u endemsku bolest poput drugih s kojima čovječanstvo živi, ne oduži li se zbog velike nejednakosti u dostupnosti cjepiva i pojave opasnijih varijanti virusa.

I dok se zemlje pripremaju za suočavanje s novom zabrinjavajućom varijantom virusa, a Europa se bori sa zimskim valom pandemije, zdravstveni stručnjaci smatraju da ju je iduće godine moguće ukrotiti.

Svo znanje i alati koji su potrebni da bi se virus stavilo pod kontrolu postoje. Dostupne su velike zalihe sigurnih i učinkovitih cjepiva i nove metode liječenja.

No ne zna se hoćemo li donijeti potrebne teške odluke ili dopustiti pandemiji da nastavi harati i time možda utrti put daleko goroj situaciji.

„Putanja ove pandemije u našim je rukama”, rekla je nedavno novinarima Maria Van Kerkhove, glavna stručnjakinja WHO-a za ovu krizu.

"Možemo li doći do faze da 2022. širenje bolesti stavimo pod kontrolu? Apsolutno”, rekla je. „To smo već mogli učiniti, ali nismo”.

Godinu dana nakon što su se na tržištu pojavila prva cjepiva, u svijetu je primijenjeno više od 7,5 milijarda doza.

A do lipnja bit će proizvedeno gotovo 24 milijardi doza, više nego dovoljno za sve ljude na planetu.

No velik manjak cjepiva u siromašnim zemljama i otpor nekih da se cijepe nacije čine ranjivima dok nove, zaraznije varijante virusa poput delte izazivaju val za valom zaraze.

Tako i dalje imamo prizore intubiranih pacijenata u pretrpanim bolnicama i duge redove ljudi koji traže kisik za svoje najdraže.

Prizori improviziranih lomača u Indiji kojom hara delta varijanta virusa najbolje ilustriraju ljudsku cijenu pandemije.

Službeno, u svijetu je umrlo više od 5,1 milijuna ljudi, premda WHO smatra da je stvarna bilanca vjerojatno dva do tri puta veća.

U SAD-u, koji je najteže pogođen u svijetu s gotovo 800.000 umrlih, kontinuirana objava kratkih osmrtnica na Twitter profilu FacesOfCovid uključuje mnoge koji se nisu cijepili.

„Amanda, 36-godišnja učiteljica matematike iz Kentuckyja. Chris, 34-godišnji srednjoškolski nogometni trener iz Kanzasa. Cherie, 40-godišnja učiteljica engleskog u osnovnoj školi iz Illinoisa. Svi su bili važni u svojim zajednicama. Svi su bili jako voljeni i nisu bili cijepljeni”, navodi se u nedavnoj objavi.

Dio inventara

Phoca PDF

Dvije godine pošto se virus prvi put pojavio u Kini, zemlje još balansiraju između otvaranja i ponovnog uvođenja restrikcija.

Antivakserski prosvjedi potresaju niz zemalja u Europi, ponovno epicentru pandemije, usred novih zaključavanja i najava obveznog cijepljenja.

Unatoč takvim scenama, mnogi stručnjaci sugeriraju da će faza pandemije uskoro završiti.

Smatraju da covid neće u potpunosti nestati, nego će postati većinom kontrolirana endemska bolest s kojom ćemo naučiti živjeti, poput gripe.

Postat će u biti „dio inventara", rekao je Andrew Noymer, epidemiolog na Kalifornijskom sveučilištu u Irvineu.

Glavni američki stručnjak za zarazne bolesti Anthony Fauci rekao je također da bi nas cijepljenje širih razmjera uskoro trebalo dovesti do točke u kojoj bi se covid „mogao povremeno pojavljivati u pozadini, ali neće dominirati kao sada".

Kratkovidnost

Međutim, velik problem je golema nejednakost u dostupnosti cjepiva.

Gotovo 65 posto ljudi u zemljama s visokim prihodima primilo je barem jednu dozu cjepiva, ali samo nešto više od sedam posto u zemljama s niskim prihodima, pokazuju UN-ovi podaci.

Smatrajući da je to moralno nedopustivo, WHO poziva bogate zemlje da ne daju booster doze u potpunosti cijepljenima dok najranjiviji drugdje ne dobiju prvu dozu, ali uzalud.

Zdravstveni stručnjaci naglašavaju da dopuštanje bolesti da se neobuzdano širi u nekim područjima dramatično povećava izglede za pojavu novih, opasnijih varijanti virusa koje će ugroziti cijeli svijet.

Te bojazni došle su još više u fokus zbog prošlotjedne pojave omikrona, nove zabrinjavajuće varijante koronavirusa prvi put identificirane na jugu Afrike.

WHO upozorava da ona predstavlja „visoki rizik" na globalnoj razini, premda se još ne zna je li zaraznija, opasnija ili izbjegava li bolje zaštitu od cjepiva od prethodnih varijanti.

„Nitko nije siguran dok svi ne budu sigurni", ponavlja direktor WHO-a Tedros Adhanom Ghebreyesus od početka pandemije.

Gautam Menon, profesor fizike i biologije na Sveučilištu Ashoka u Indiji, slaže se da je interesu bogatih zemalja da i siromašnije zemlje dobiju cjepiva.

„Bilo bi kratkovidno pretpostavljati da će riješiti problem ako cijepe samo sebe", rekao je.

Dvostruka pandemija?

Phoca PDF

Ako svijet ne riješi tu nejednakost, stručnjaci upozoravaju da bi najgore moglo tek doći.

Jedan scenarij iz noćne more po WHO-u predviđa da se pandemiji covida dopusti da nekontrolirano bjesni novim i sve opasnijim varijantama, a drugi virus koji prenose komarci poput zike izazove paralelnu pandemiju.

Pomutnja, dezinformacije i migracijske krize izazvane bijegom iz područja s puno komaraca smanjili bi povjerenje u vlasti i znanost, zdravstveni sustavi bi se urušili i nastupio bi politički kaos.

To je jedan od nekoliko „mogućih" scenarija, rekao je direktor WHO-a za krize Michael Ryan.

„Scenarij dvostruke pandemije posebice zabrinjava jer sada imamo jedan virus koji je izazvao pandemiju i mnoge druge koji čekaju u redu".

WHO poziva zemlje da potpišu međunarodni ugovor o borbi protiv pandemija kako bi se pripremile i spriječile buduće krize.

Neovisno o tome kako se bude razvijala situacija s covidom, ovo sigurno nije posljednji opasni patogeni virus s kojim će se svijet susresti, zaključuju stručnjaci.

(Hina)

Phoca PDF